

Nytt från VÄRMLANDS SLÄKTFORSKARFÖRENING 1989:4

ARGANG 6

MEDLEMSBLAD FÖR VÄRMLANDS SLÄKTFORSKARFÖRENING

FÖRBUNDSSTÄMMAN DEN 16 SEPTEMBER

Årets förbundsstämma ägde rum i Sundsvall där 10-årsjubilerande Midälva Genealogiska Förening stod som värd. Vår förening representerades av ordföranden Lars-Gunnar Sander och vice ordföranden Ingrid Johansson. Eftersom vi nu har över 300 medlemmar får vi nämligen sända två ombud. Ett stort antal medlemsföreningar var liksom tidigare representerade, dock inte alla. Det var framför allt mindre föreningar som saknades. Antalet närvarande ombud utgjorde ca 65 procent av antalet möjliga ombud. Av röstlängden kunde utläsas att Värmlands Släktforskarförening är den tionde största medlemsföreningen i förbundet.

I sitt hälsningsanförande nämnde Midälvas ordförande Viktor Magnusson att det fanns ett stort intresse för Värmland bland medlemmarna i hans förening. Man hade t.ex. haft speciella Värmlandskvällar. Detta hänger naturligtvis samman med att många värmlänningar under 1800-talet utvandrade till sågverksdistrikten efter Norrlandskusten. Vi kan därför också bland våra medlemmar räkna flera sundsvallsbor.

Efter en del spetsfundiga diskussioner om förslaget till stadgeändringar, så godkändes dessa. Förbundet skall i fortsättningen kallas riksförbundet. Vidare har de personliga medlemmarna omvandlats till stödjande medlemmar.

Förbundets verksamhetsberättelse, bokslut, budget och verksamhetsplan godkändes. Förbundsordföranden tillade dock att det var tveksamt om man orkar med en genealogisk bibliografi. Personligen tycker jag detta är en angelägen uppgift och det vore synd om den tappades bort.

För motionerna redogjordes i förra numret av medlemsbladet. Förbundsstyrelsens förslag till dessa godkändes med några smärre justeringar. Beträffande motion nr 2 som föreslog tillsättandet av en arbetsgrupp för följandet av

arkivfrågor i landet, hade vår styrelse en avvikande mening som framfördes. Enligt vår mening är denna fråga så viktig att den borde ingå i förbundsstyrelsens löpande arbetsuppgifter. Stämman hade dock ingen förståelse för denna sunpunkt.

Som avslutning redogjorde förbundsordföranden Erik Thorell för en utredning man höll på med beträffande avgifter för lån av mikrokort. Vad man preliminärt kunde konstatera av den overheadbild som visades, var att det fanns några enstaka bibliotek, dock inga i Värmland tack och lov, som tog ut extremt höga avgifter jämfört med genomsnittet.

Stämman avslutades med att Västerås Släktforskarclubb hälsade ombuden välkomna till 1990 års förbundsstämma i Västerås.

Lars-Gunnar Sander

TROTS DEN TIDIGA UTGAVAN, ÄR
DETTA ETT JULNUMMER. STYRELSEN
OCH REDAKTÖREN ÖNSKAR MEDLEMMAR
OCH ANDRA LÄSARE EN TREVLIG JUL
OCH ETT GOTT NYTT ÅR!

OM SUNDSVALL OCH ARETS STAMMA

- av Ingrid Johansson -

Hundratals släktforskare är samlade i Sundsvall i dagarna tre. Midälva Genealogiska Förening firar 10-årsjubileum och Sveriges Släktforskarförbund har sin årsstämma.

Som värmlänning känner jag mig välkommen till Sundsvall. Arbetsvandringarna under senare delen av 1800-talet just till Sundsvallsområdet, vårdas ömt av släktforskare både i Värmland och här i Sundsvall. En del av dessa värmlänningar stannade kvar här uppe, och på Alnön var i slutet på 1800-talet hela 12% av befolkningen från Värmland.

- LITE SUNDSVALLSHISTORIA -

En stad äger, liksom människan, en intressant historia. Skogen har varit och är fortfarande en viktig industri här. Sundsvall var träpatronernas stad. 1812 fick staden stapelrätt, d.v.s. rätt att bedriva handel med utlandet, men denna rättighet inskränkte sig enbart till att exportera trävaror. Först på 1870-talet etablerade sig självständiga importfirmor. Då anlade staden 9 magasinskvarter vid Selångersån.

Staden Sundsvall brann 1888. De nyrika "Träpatronerna" byggde då upp staden igen med stora och vackra byggnader av sten. Husen finns idag bevarade som "levande" minnesmärken från en blomstrande tid i Sundsvalls historia. "Stenstaden" är med rätta stadens centrum.

Av de gamla kolonialvarumagasinen återställdes 7 stycken efter branden. De användes sedan fram till 1950-talet, då varutransporterna mestadels skedde landvägen. På 50-talet revs också två. Av de som finns kvar idag har fyra magasin restaurerats och förvandlats till "Kulturmagasin". Här finns nu Sundsvalls museum och bibliotek. Här finns konst- och vandringsutställningar. Här finns också Café Skornerten på det torg som bildats genom att en glaskonstruktion sammanbinder de fyra byggnaderna. Här sitter man i den gröna oasen med blå himmel ovanför och tittar på folk. Kulturmagasinet fick den internationella utmärkelsen Europa Nostra-priset 1988.

- TVÅ SEMINARIER -

Under söndagen hade jag förmånen att delta i två seminarier. Dessa pågick parallellt så det gällde att välja. **Mellannorrländsk släkthistoria** behandlar **Norrländska släkter** med Thord Bylund, **En norrländsk storbonde i släkten Bure** med Margareta Grafström, och **Gudmundstjärn och dess människor** med Jona Jonsson.

Jag väljer Gudmundstjärn. Jona Jons-

son är eldsjälens bakom bevarandet och presentationen av Skogshemmanet i Indal. Byggnaderna här har återställts i ursprungligt skick och är byggnadsminnesförklarade liksom miljön runt gården, som är förklarad som naturreservat. Här finns 16 byggnader. De fem generationer som bebodde detta skogshemman fram till 1940, har genom åren byggt och förbättrat gården så, att när den övergavs var den en av Sveriges allra sista riktiga självhushåll. Här fanns såg, smedja, kvarn och snickerbod, ja allt som behövdes för ett eget liv i skogen och med 6 km utan väg ned till byn. Här framstår människorna som nästan övernaturliga i sin arbetsamhet och kunnighet.

Tack Jona! Vi kommer gärna till Gudmundstjärn, Indal.

Det andra seminariet på Stadshuset handlar om **Mellannorrländsk migration**. Här kan vi lyssna till **Norsk inflyttning till skogsindustrin i Mellannorrland**, Bertil Haslum. **Flyttningar i samband med industrialiseringen av Sundsvallsdistriktet 1860 - 1914**, med Lars-Göran Tedebrand och **Finninvandringen till gränstrakterna mellan Hälsingland och Medelpad** med Anders Thyr. Här är jag en av de lyckliga som sitter i den fullsatta salen och lyssnar till Anders Thyr, finnättling från Hassela. När **en gammal människa dör**, är det ett helt bibliotek som brinner upp.

Ja, Anders Thyr hade verkligen samlat både muntlig och skriftlig information om sina finska anor. Redan 1598 bosatte sig de första finnarna i gränstrakterna mellan Hälsingland och Medelpad. Det var länge en genuin bosättning och först 1917 dog det finska språket ut. Anders berättar om hur finnarna tog 30000 tunnland i besittning och de fyra bröderna delade den i fyra delar. Finnen ville ha stora marker omkring sig, allt under 1 mil i omkrets kallades fårhage.

Finnen begravde också sina döda på sina marker. Kistan de tvingades bära till kyrkan var tom.

Ibland finnättlingarna i dessa trakter hämtade Vilhelm Moberg förebilden till utvandraren Karl-Oskar, som han i littera-

MGF:s VIDEOFILM

SLÄKTFORSKNING

VAD ÄR DET?

SPELTID: 53 MINUTER

- VANDER SIG I FÖRSTA HAND TILL NYBORJARE LÄMPLIG FÖR UNDERVISNING, STUDIECIRKLAR, MM
- Framtagen av en grupp släktforskande medlemmar i Midälva Genealogiska Förening bosatta i Granlöhöle i Sundsvall i samarbete med Kabel-TV
- Visas non-stop vid Släktforskar dagarna den 16-17 september 1989 i Sundsvall
- PRIS ENDAST 300:- INKLUSIVE PORTO
Insättes på föreningens bankgiro 640-6318 eller på föreningens postgiro 843073-8
Ange "MGF:s VIDEO" på talongens framsida

RÖTTER I MEDELPAD?

SLÄKTFORSKARFÖRTECKNING FÖR MEDELPAD 1989

är en förteckning över medlemmarna i Midälva Genealogiska Förening per den 30 juni 1989 med telefonnummer och adresser, många också med uppgifter om vilka släkter, anfäder/mödrar, församlingar och ev specialområden man ägnar sig åt. Register över de olika kategorierna ingår.

100 sidor. Pris ENDAST 50 KR inkl porto.

Sätt in 50 kr på vårt postgiro 843073-8 eller bankgiro 640-6318 och ange FORSKARFÖRTECKNING på talongens framsida.

För 75 kr blir Du medlem i föreningen och då ingår forskarförteckningen. Sätt in 75 kr på vårt post- eller bankgiro och ange MEDLEMSKAP 89/90 på talongens framsida.

För vidare upplysningar kontakta Lena Lundin, tel 060-500134.

- Fångrulla från Tönningen -

I "Anknytningen" nr 4:89 (medlemsblad för Nyköping-Oxelösunds släktforskar-klubb) redogör Christopher von Warnstedt för ett märkligt fynd han gjort i krigsarkivet detta år. Det rör sig om en fångrulla från kapitulationen i Tönningen år 1713. Den upptar bl a 69 fångar från Närke/Värmlands regemente. I Anknytningen presenteras fånglistan i förkortat skick varvid endast befäls- och stabspersonerna vid Närke/Värmlands regemente tas med:

- * Regementspastor **Oselius**, bortrest med kungligt pass 15/4 1714
- * Furir **Mosell**, återgick till rgt 28/8 1714
- * Korpral **Svinhufvud**, utväxlad till Sverige 16/6 1719
- * Korpral **Schwimmerberg**, Röms 9/1 1714 (med originalets Röms avses byn Rödemis nära Husum)
- * Pipare **Ekefält**, avgått med major Starrenflycht 17/9 1714
- * Pastor Oselius dräng **Knut Rustman**, Röms 13/3 1716 (se anm. ovan)

- Hembygdsforska steg för steg -

I förra numret av medlemsbladet medföljde en folder om boken **Hembygdsforska steg för steg**. Vid släktforskar dagarna i Sundsvall meddelades det att utgivningen av boken blivit fördröjd. Den beräknas nu utkomma nästa sommar. Med anledning härav tar man nu emot förhandsbeställningar fram till den 31 december.

Torp och torpminnen i Forshagabygd

Forshaga hembygdsförening har i år utkommit med en skrift som har ovanstående titel. Den innehåller mängder av genealogiska uppgifter av stort intresse för de som forskar i dessa trakter, och kan därför varmt rekommenderas.

GLÖM INTE MÖTET PÅ GAMLA BADHUSET I KARLSTAD FREDAG 1 DECEMBER! TORD BYLUND FÖRELÄSER.

Från Dalarnas Släkt- Hembygds- och Emigrantforskarförening har vi fått följande utdrag ur Leksands kyrkoarkiv för år 1766:

Dom. 19p Trinit Begrofs om aftonen här i Kyrkan Fendrichen Ädel och Wälbördig Herr Abraham Norrdahl i Noret. War född Ao 1690 uti Comernsrud *) i Wermeland af hederliga föräldrar, fadren war då häradshöfdingen Bengt Norrdahl och modren Fru Märta Jernsten. Sedan han war blefwen Fendrich här wid Majorns Compagnie och Kongl Dahla Regementet, fästade han sitt förnämsta ögonmärke på framl Regements Pastorns H: Joh: Anagrii Enka, fru Helena Leander och ty medelst efter förutgångna wanliga Sere monier ingeck med henne ett christeligit ägta förbund. Deras sammanlefnad som i oskrymtad kärlek och förtroende warande uti 40 år har herren behagat i nåder wälsigna med 3 söner och 2 döttrar af hwilka allenast 1 son, nemligen Sergeanten wid Kongl Dahl Regementet och majorens Compagnie H: Joh: Norrdahl och 1 dr Helena Norrdahl som är wäl och lyckeligen försedd med fältwäbeln wid högtbemälta Regemente och Compagnie H: Joh: Wallin **), ännu äro i detta lifwet. Såsom en redelig medborgare och oförskräckt krigare har han bewistat med nitälskan för fädernes landets mark Norska, Tyska och Finska krigen, hwarwid han hade den olyckan att blifwa så bleccerrad att han förlorade sin goda hälsa, och sedan han ärhölt nådigt afskied har han tillbragt sina öfriga dagar i ärbarhet och stillhet, och redeligen burit sina gråa hår såsom en ärekrona in i grafwen. Lefnads och wandringslutet beträffande, så blef han tillika med tilltagande ålders bräcklighet, af en swår flussfeber hårdt angripen hwilcken sjukdom han med stort tolamod uti 7 weckors tid uthärdade, då herren behagade efter en mycket gudelig beredelse till en salig död låta hans själ få skilljas ifrån denna förgängeliga krops hyddan och inflytta i de ewigt warande sällhetens boningar i himmelen d: 28 September, sedan han här i werlden tillbragt sin ärbara wandel uti 76 år.

*) Torde wäl vara Kammersrud i St Kil.

**) Tillhörande Johan Olof Wallins släkt.

oo

GLÖM INTE STORMÖTET PÅ GAMLA BADHUSET
DEN 1 DECEMBER. TORD BYLUND FÖRELÄSER.

Information från
SVERIGES SLAKTFORSKARFÖRBUND

ÖVERGÅNGEN FRÅN RULLFILM
TILL MIKROKORT

Släktforskarförbundet har fått brev från flera forskare, som tyder på att osäkerhet och missförstånd råder i fråga om bibliotekens utlåning av mikrofilm.

Vi (SSF) har därför vänt oss till SVAR samt skrivit till länsbiblioteken och bett om bättre information.

Där konvertering ej är klar och där kataloger saknas, för mikrokorten, **lånas normalt rullfilm fortfarande ut** från berört länsbibliotek.

Ej konverterade områden.

- * Hallands län
- * Stockholms stad | klara 1990
- * Stockholms län
- * Uppsala län
- * Södermanlands län | klara 1991
- * Västmanlands län
- * Örebro län

Utdrag ur SVAR:s nya prislista

Mikrokort, per styck	14:-
Papperskopia av ruta på mikrokort	6:-
Uthyrning av mikrokort, bibliotek med avtal, per volym	13:-
övriga, per volym	16:-
SVAR:s pärm (med innehåll och kompletteringar)	500:-
Kataloger för församlingar, län, m.m.	30 - 100:-
Lägsta faktureringsbelopp	30:-

Utlåning från Karlstads bibliotek

Karlstads stadsbibliotek upphörde med utlåning av mikrofilmade kyrkoarkivalier i Värmland (XY, GV och SC-filmer) den 1 juli 1989. (gäller rullfilm)

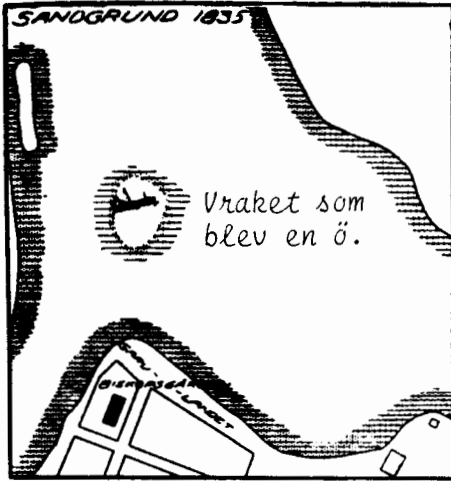
oo

"BADHUSTRÄFFEN" DEN 21 SEPTEMBER

Ett femtontal medlemmar hade mött upp för att prata släktforskning. Bertel Swanson, styrelsemedlem och gudabenådad berättare, inledde med att tala om Påskön i Karlstad. Få personer torde känna till denna ö.

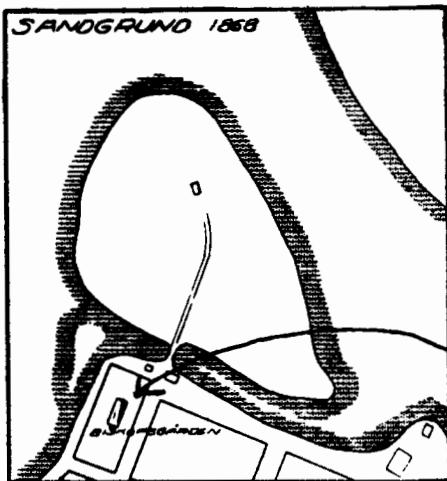
Det var någon gång omkring år 1830 som en pråm sjönk i Klarälven norr om biskopsgården. Strömförhållandena gjorde

att en sandbank bildades vid vraket. Uppgrundningen gick snabbt och så småningom började växter att slå rot ute på grundet.

På den tiden var Carl Adolf Agardh biskop i Karlstad. Bland mycket annat var denne prästman även kunnig som botaniker. En påskdagsmorgon då han kikade ut ur biskopshusets fönster, upptäckte han en märklig sak ute på grundet. Det var en buske som blivit mycket högre än all annan växtlighet där ute. Vid närmare skärskådan visade det sig att busken tillhörde en sälgart som bara var känd från Norge. Agardh kallade den *Salix Daphnoides Norvegia*. För att hugfästa minnet av upptäckten döpte biskopen den nya lilla ön till Påskön.

År 1851 fick Agardh arrendera ön på 50 år. Den blev föremål för hans omvårdnad och botaniska intresse. Gymnasisterna fick göra exkursioner dit varvid det märkliga trädet naturligtvis ägnades speciellt intresse. Men Agardh gick ur tiden redan 1859 och med honom dog även intresset för Påskön och dess botaniska raritet.

Vid pilen: Biskopshuset där Agardh bodde
Ön hade emellertid växt sig stor och

mellan den och staden löpte nu bara en smal kanal, den s.k. Garvarådran. Denna fylldes snart igen med schaktmassor från KMW:s fabriksbygge. Påskön förvandlades till en halvö - våra dagars Sandgrund! I sin okunnighet lät stadens styresmän den 4 juli 1924 hugga ned det märkliga trädet i samband med att man skulle bygga ett nytt vattenverk.

Bertel Swanson kom även in på Agardhs släktförhållanden. Hans föräldrar var invandrare som kom från Schleswig till Skåne. Att han blev morfar till Fröding känner nog många till.

"BADHUSTRÄFFEN" DEN 19 OKTOBER

Höstens andra "Badhusträff" ägde inte rum på badhuset, utan på Värmlandsarkivs bokvårdscentral i Kristinehamn. Den är inrymd i lokaler på Mariebergsklinikerna. Som namnet antyder, sysslar man där med att vårda/restaurera arkivets gamla böcker. Problemet är bara det att bland arkivets 15000 hyllmeter handlingar, finns så många trasiga volymer att det går åt ett antal livsarbetstider för att reparera det nödvändigaste.

Man sysslar inte enbart med bokvård, utan har också mikrofilmning, för att föra över upphörda kommuners arkiv på mikrokort. Det gäller i första hand de handlingar som hör samman med kommunernas styrelser och nämnder. Det bör påpekas att det inte blir heltäckande för Värmland, eftersom alla kommuners handlingar inte är inlämnade till Värmlandsarkiv. Av de inlämnade är man nu klar med filmningen från "A - K" (Karlstad).

När filmerna blir tillgängliga för oss släktforskare, kommer ett meddelande om rutinerna att införas i "Nytt från..".

Vid mötet, som drog ett 25-tal deltagare, informerade arkivchefen Bode Janzon om Värmlandsarkiv "nu och i framtiden". I punktform kan det sammanfattas sålunda:

- * Arkivdepån i Forshaga kan nu ta emot upp till 18000 hyllmeter.
- * Värmlandsarkiv medverkar i en ny årskrift kallad "Bergslagsarkiv", som i år utkommit med sitt första nummer.
- * Arkivet håller nu på att överföra sin katalog (1400 arkivbildare) på data.
- * Under 1990 ges en arkivförteckning ut i fickformat.
- * Under 1990 kommer man att ha ett "Öppet hus", med utställningar m.m.

De två sista punkterna är i anledning av

Slutligen meddelade Bode Janzon att en statlig kommitté har fått i uppdrag att utreda placeringen av ett antal nya landsarkiv. Bland tänkbara orter, ligger Karlstad bra till, med tanke på att det redan finns en fungerande arkivverksamhet i Badhuset.

oo

"BADHUSTRÄFFEN" DEN 9 NOVEMBER

Höstens sista Badhusträff inleddes av Bo Cider, på Emigrantregistret. För ett 20-tal åhörare berättade han om vad som finns att titta på i Emigrantregistrets gömmor.

Man har:

- * 100.000 personer på registerkort.
- * Emigrantlängder - sockenvis.
- * Längder från avresehamnar (Göteborg och Christiania).
- * Passagerarlistor.
- * Kyrkoarkivalier från Svensk-Amerikanska församlingar (rullfilm)
- * Ett antal datalistor framtagna av Bertil Grundström i Tranås.
- * Register över värmlänningar som emigrerat över Jämtland, sammanställt av Björn-Åke Pettersson i Karlskoga.
- * Register över flyttningar inom Sverige och till Norge.
- * Värmländska kyrkoarkivalier (rullfilm).

Gör gärna ett besök på Emigrantregistret, som alltså är inrymt i Gamla Badhuset i Karlstad.

oo

- STORMÖTE -

Fredag 1 december, kl. 19.00

**Arkivarie Tord Bylund från
Härnösands landsarkiv
föreläser om
VÄRMLÄNSK UTVANDRING
TILL NORRLAND
Väl mött på Gamla Badhuset
i Karlstad**

oo

STRÖDDA ANNOTATIONER

Fem av Örebro läns släktforskarföreningar har beslutat att gemensamt ge ut ett medlemsblad, kallat **Strödda Annota-**

tioner. Det första numret handlar en hel del om register. Bl a finns ett reportage om vår kassör Carin Widén och hennes forskning i Grythyttan och Hällefors. Bladet finns på Gamla Badhuset bland våra samlingar.

- - x - -

DALFOLK

Dalfolk bildades hösten 1987 som "Dalarnas Släkt-, Hembygds- och Emigrantforskarförening". Föreningen har sitt säte i Leksand, där man är i färd med att bygga upp ett arkiv för att ge alla med forskning i detta landskap en möjlighet att på ort och ställe bedriva en sådan. Föreningen som har 280 medlemmar, ger ut medlemsbladet **Dalfolk**.

oo

SLÄKTFORSKNING I GRÄNSTRAKTERNA

I "Anropet" nr 3 1989 skriver Christoffer von Warnstedt om Riksarkivets militära ämnessamlingar. Han säger bl a "att den som forskar efter personer i gränstrakter - särskilt de mot Norge - har en hel del att hoppas på i den **Krigshistoriska samlingen**. Det rör sig både om lång tid och om rätt många volymer. Här går serien ofta direkt ned på allmogenivå, eftersom det i huvudsak var befolkningen som stod för underrättelseväsendet."

Du som forskar i de värmländska gränsocknarna kan således hitta en del godbitar i denna del av Riksarkivet, alltså **ej** Krigsarkivet.

oo

- ANOR SÖKES -- ANOR SÖKES -

Finns det någon som för åren 1660 - 1700 läst domböckerna för rekryteringsområdet för det senare Karlstads kompani? Jag behöver hjälp med att hitta kompanichefen kapten **Johan (Jonas) Olofsson Dahlman** i dessa. Han var kompanichef åren 1670 - 1676 med lönehemman i Ölmehärad, Visnum, Frykerud och Övre Ullerud. Tidigare bodde han sedan 1650-talet i Askers socken i Närke. 1667 köpte han Väckelsö i Värmskogs socken och bodde kanske där fr o m då fastän han hade kvar närkegårdarna.

*Christopher von Warnstedt
Linnégatan 28-30
114 47 Stockholm*

(red. anm.) Väckelsö ligger i varje fall numera i Borgviks socken.

BYTE PÅ REDAKTÖRSPOSTEN

Efter sex år vid skrivmaskinen, som medlemsbladsredaktör, drar jag mig nu tillbaka, och överlämnar tangentbordet till Bernhard Granholm från Grums. Det har varit sex roliga år. Många har både per brev och telefon givit käcka tillrop på vägen. Allting har trots allt en ände, och medlemsbladet behöver förnyas med andras idéer.

Du som sänder in manus till medlemsbladet, skall alltså i fortsättningen adressera dem till:
 Bernhard Granholm (tel. 0555/111 53)
 Ljunggatan 39C
 664 00 Grums

- VÄRMLANDSANOR PÅ OMVÄGAR - eller Sunne - Slottsbron på 300 år.

av Bernhard Granholm

Vårt medlemsblads nye redaktör presenterar sig nedan genom att beskriva hur hans förfäder, och han själv tog 300 år på sig att färdas från Sunne till Slottsbron.

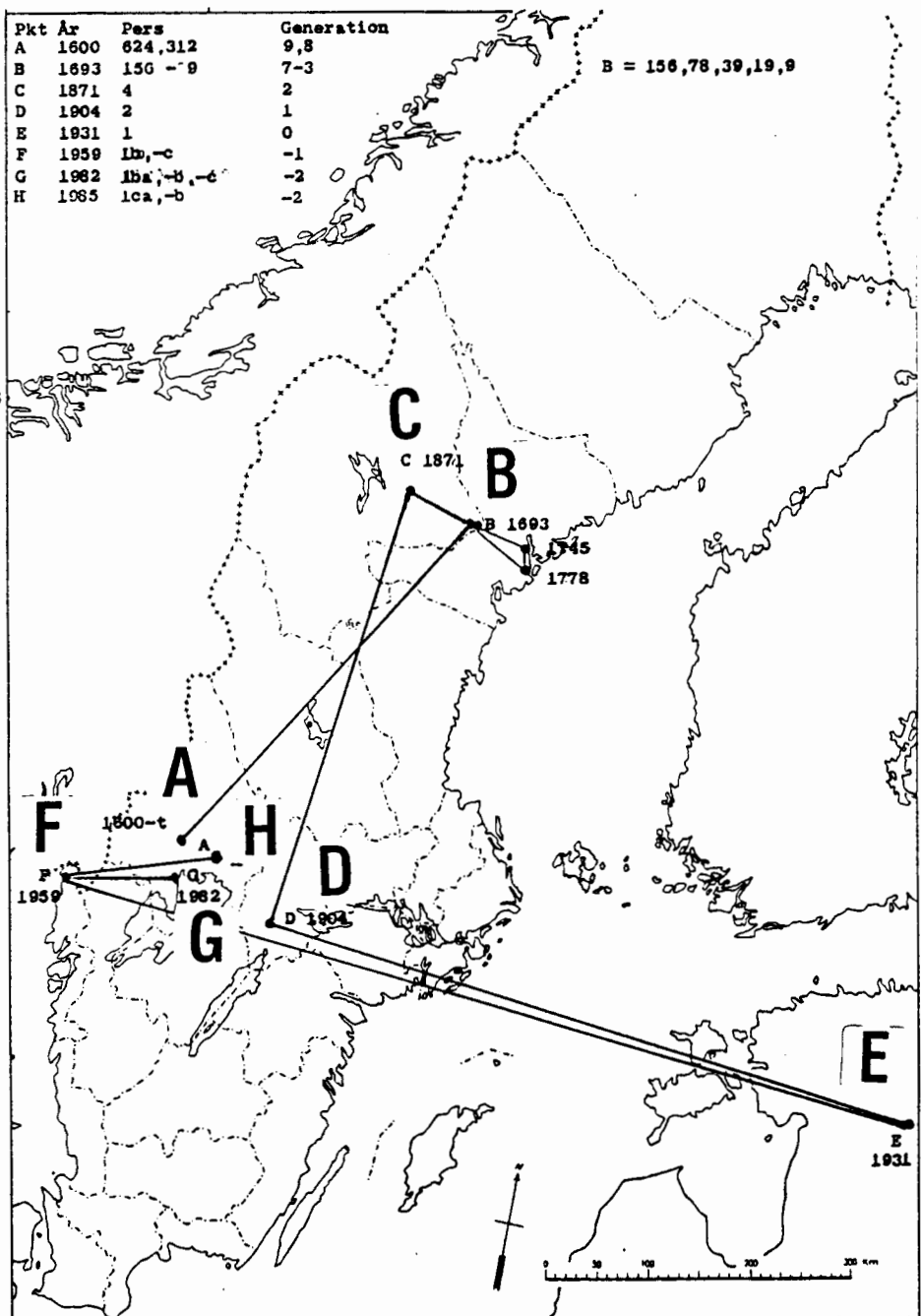
På vidstående karta vill jag visa min härstamning från Värmland och hur släktlinjen gått för att återvända hit. För övrigt har jag mina anor i andra delar av landet. Här angiven Värmlandsana är hittills den enda jag känner.

Kartans originalformat är A4. Numreringen av personerna är Kekule von Stradonitz system, där probanden är nr 1, far nr 2, mor nr 3, farfar nr 4 etc. (Personnummer anges inom parentes):

A Sunne, S-län

Jon Elofsson (624).
 Skattebonde i Backa på 1600-talet. Gift med Ingeborg Olofsdotter.

Håkan Frisk (312).
 Född 1644. Fältväbel vid Jämtlands kavalleriregemente. Deltog i danska kriget. Blev dansk fånge i en strid vid Oviken 1677. 1684 - 1701 länsman i Ragunda. Det finns en hel del vidlyftigheter dokumen-

terade om honom. Slagsmål, oenighet med prosten är bland det som är nedtecknat. En skullskada från kriget anges som orsak till hans hetsiga lynne. 1708 stämde han inför tinget för majestätsbrott. Då änkedrottningens skål skulle drickas vid ett tillfälle hade Håkan skjutit bågaren ifrån sig och yttrat, att han ej hade behov av att dricka en gammal kärings skål. Han var gift med Margareta Månsdotter.

B Ragunda och Fors, Z-län. Gudmundrå och Härnösand, Y-län

Elof Frisendahl (156). Född 1693 i Ragunda. Prost i Gudmundrå. Namnet Frisendahl härleds enligt Svenskt Biografiskt Lexikon från en dialektal benämning av Fryksdalen. Gift med Hedvig Tigerstedt, prostdotter från Finland.

Daniel Frisendahl (78). Född i Gudmundrå 1745. Prost i Ragunda. Under hans levnad ägde den stora regleringen av Indalsälven rum, utförd av Magnus Huss (Vildhussen) och som resulterade i att Ragundasjön tömdes och det 35 meter höga vattenfallet Storforsen blev Döda fallet. Daniel deltog i de administrativa förberedelserna för detta projekt. Det finns en värmländsk parallell till förutsättningarna för denna händelse. Brattforsheden bildades på liknande sätt som den grusås som kom att dämna upp Ragundasjön vid istidens slut ca 8000 år f Kr. Därigenom ändrades Klarälvens lopp, liksom Indalsälvens. Vad jag vet har dock ingen sökt återföra Klarälven till sitt utlopp i Ölmeviken. Daniel var gift med prostdottern Christina Unaea.

Brita Frisendahl (39). Född 1778 i Härnösand. Gift med vice länsman Esbjörn Edholm i Fors. Familjen Edholm drabbades av ekonomiska förluster i samband med ovannämnda tömning av Ragundasjön.

Magdalena Edholm (19). Född 1815 i Fors i Jämtland. Gift med torparen Jacob Granholm.

Anna Magdalena Granholm (9). Född 1844 i Fors. Ogift. En kvinna med ett strävsamt, skiftande och intressant levnadsöde. Står några år som bonde och hemmansägare i husförhörslängden.

C Stugun, Z-län

August Granholm (4). Född 1871 i Stugun. Anställd vid SJ, bl a vid järnvägsverkstäderna i Örebro. Fick med stor säkerhet sin hälsa förstörd av asbest vid renovering av ånglok. Gift med Anna

Hammarström.

D Knista, T-län

Wiktor Granholm (2). Född 1904 i Knista. Officer i Frälsningsarmén, bl a med tjänstgöring i Estland. Gift med Nanna Hahne.

E Tartu, Estland

Bernhard Granholm (1). Gift med Anna-Lisa Ödman.

F Strömstad

1958 - 1961 föddes **Anders, Birgitta och Gunnel**.

G och H, Ed och Väse, S-län

1982 föddes det första barnbarnet i Eds församling och därmed var cirkeln slut. Ytterligare barnbarn har fötts även i Väse. Men man kan väl säga att det tagit cirka 300 år att färdas sträckan mellan Sunne och Slottsbron.

Redogörelsen för Håkan Frisks levnad har hämtats från en släktkrönika skriven av Åke Tågenfeldt. Uppgifterna om prästerna är ur Bygdéns, Hernösands stifts herdaminne.

Flera ättlingar till här nämnda personer finns i såväl publicerade som icke publicerade släktutredningar. Det skulle glädja mig mycket om det finns något dokumenterat om de av skattebonden Jon Elofssons efterkommande som blev kvar i Värmland.

Bernhard Granholm

00

BESÖK HOS JÄMTLANDS LÄNS SLÄKTFORSKARE (JLS)

Den 28/10 besökte jag en träff med JLS (Jämtlands Läns Släktforskare). Irma Ridbäck, som är föreningens ordförande, informerade om SVAR. Av intresse för Värmlands släktforskare, kan nämnas att kyrkoboksfilmerna nu är konverterade. Dessutom finns utgivet kortserien "Årsberättelser från provinsialläkare 1769 - 1869. Jag kan bekräfta att om man är intresserad av hurudan anornas miljö var, så finns mycket att hämta i dessa berättelser.

Dessutom informerades Sören Magnusson om mikrokortläsare. Han demonstrerade de vanligaste läsarna, inkl. en portabel dito. Bra kvalitet, men man frågar sig om en mikrokortläsare måste vara lika dyr som en färg-TV-mottagare.

Bernhard Granholm

